

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročila se pošilja upravitelju v tiskarni sv. Cirila, koroška ulica št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročila.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na volkem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natimno enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Zemljišeni ali gruntni davek.

(Iz govorov poslanca dr. Gregoreca pred volilci I. 1892.)

Bližamo se za kmetske ljudi velevažnemu letu 1895. Takrat se bode vršilo občno pregledovanje novega sedanjega katastra za zemljišeni davek. Kdor misli, da so sedaj njegove parcele previsoko vcenjene in se mu je torej naračunalo od nje več čistega dohodka, kakor ga resnično dobiva, more si takrat pomagati. Vendar pripravljati mora se vže sedaj, sicer bi mu vtegnolo spodleteti.

Izmed vseh davkov bil je zemljišeni prvi, ki je po naporih državnega zbora bil uravnan. Sedaj pridejo drugi davki na potrebno uravnavanje. Leta 1869. zasnovan je bil v to svrhu prvi zakon ali postava, l. 1881. pa drugi, namreč zatem, ko so bile vcenitve dokončane. L. 1881. je se torej sklenolo: naj se skozi 15 let t. j. od 1. januarija 1883 do 31. decembra 1895 pobira zemljišnega davka 247 % od vcenjenega čistega dohodka pri vsakej parceli. Tako se nabere vsako leto 37,000.000 gl. in v 15 letih 525,000.000 gl.

Nova uravnava zemljišnega davka je posebno koristila deželi Česki in Kranjski, ki ste poprej bili preobloženi, a druge so doplačevale premalo. Zato pa le-te sedaj plačujejo več.

Najbolj zadete so tiste dežele, kder so cenilne komisije, podhujskane po hudobnih kričačih: »le visoko cenite grunte, bodo pa kmetje imeli več kredita«, res vseskozi previsoko cenile. Tem deželam pripada tudi Štajarska, izvzemši Celjsko glavarstvo, kder so se ravnali po kranjskih komisijah in vse nizko cenili.

Sploh pa kmetski poslanci dokazujejo, da so zemljišeni davki vendar presilni: cena pridelkom pada, uimam ni konca ne krajá, stroški naraščajo, delavci, dekle, hlapeci tirjajo zmiraj več. Tega tudi vlada ne taji. Finančni minister je očitno priznal, da treba kmetskim ljudém tukaj hiteti na pomoč. Vendar je dostavil, da

to ni mogoče, dokler drugi davki niso uravnani, zlasti osobna dohodnina, za kar je treba še nekaj časa. Zatorej se pa naj kmetski ljudje tem bolje pripravljajo na pregledovanje ali revizijo novega katastra. Naj si vže sedaj marljivo zapisujejo, kaj in koliko so skozi 15 let pridelovali, p. l. vali, kaj jih je delo, družina itd. stala. Sicer so vsled nasveta slovenskega poslanca Pfeiferja od vlade dobili župani nalog, za ove priprave skrbeti. Toda najbolj skrbi, kdor se tudi sam briga za svoje koristi.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

V osrednji slov. dežel, v beli Ljubljani, se je osnovalo novo društvo, katero po svojem namenu zasluži, da ga tudi naši bralci izpoznajo. Mi dnes objavimo oklic pripravljalnega odbora, pa si pridržimo pravico, še katero o tem hvale vrednem početju v svojem času izreči. Oklic pa je tak-le:

Vsestranski čuti se potreba po denarnem zavodu, ki bi na jedni strani spodbujal varčnost in jo omogočal tudi manj premožnim stanovom, na drugi strani pa dajal kredit pod pogoji, ki vstrežajo gospodarskemu stanju tistih stanov, ki ne razpolagajo z velikimi kapitalijami, marveč bolj ali manj živijo od perijodičnih dohodkov iz svojega duševnega ali fizičnega dela, tedaj v prvi vrsti uradnikov, malih trgovcev, obrtnikov, poljedelcev itd.

Tej živi potrebi vstrežati je namen »Vzajemnega podpornega društva v Ljubljani«, ki se je osnovalo na temelji pravil z dne 30. decembra 1892. leta.

»Vzajemno podporno društvo v Ljubljani« je registrovana zadruga z omejenim jamstvom in razpada v odseke, kojih vsak traja 7½ leta. Vsako leto prične se nov odsek in vsak član pripada tistemu odseku, ki se je v letu pristopa osnoval. Vsak ki hoče biti član društva, vdeležiti se mora vsaj z jednim deležem, s katerim jamči za vse društvene zaveze v zmislu § 76 zak. z dne 9. aprila 1873 štev. 70 drž. zak. Delež iznaša 195 gl. in se vplačuje v tedenskih obrokih po 50 kr. tako, da je popolnoma vplačan v 390 tednih, t. j. v 7½letni odsekovni dobi. Vsak član ima pravico, na vsak